

Pfv.IV.20.110/2014/3.szám

A Kúria a Gobert és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Soós Andrea ügyvéd) által képviselt felperesnek a dr. Futó Barnabás ügyvéd által képviselt Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium I. rendű és a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala II. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt a Fővárosi Törvényszék előtt 22.P.24.032/2011. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.148/2013/3. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 18. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán tartott tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek személyenként 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet által megállapított tényállás szerint a Magyarország Kormánya által meghirdetett un. szociális konzultációt az I.r. alperes felkérése alapján a II.r. alperes bonyolította le 2011. májusában. A konzultáció lebonyolítási módszerét illetően a II.r. alperes adatkezelőként járt el az ügyben. Emiatt a II.r. alperes vezető beosztású alkalmazottainak kezdeményezésére a

felperes részvételével 2011. május 5-én személyes megbeszélésre került sor. Az adatkezelés nyilvántartásba vétele az adatvédelmi biztos hivatalában - kérelem alapján - 2011. május 10-én történt meg. Ezzel egyidejűleg az érintett állampolgárok széles körére tekintettel az adatkezelés feltételeinek és körülményeinek figyelemmel kísérése érdekében a felperes vizsgálatot rendelt el. Ennek keretében a felperes munkatársai május 16-án és 24-én végeztek helyszíni vizsgálatot a II.r. alperes hivatalában. A helyszíni vizsgálat adatai és az állampolgári panaszok alapján a felperes 2011. június 7-én állásfoglalást tett közzé, melyben megállapította, hogy az adatkezelés jogszabálysértő.

A II.r. alperes 2011. június 9-én „Nincs jogtalan adatkezelés - a KEK KH cáfolja < a felperes > kijelentéseit” címmel a Magyar Távirati Irodához közleményt juttatott el. Eszerint: „A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEK KH) cáfolja .. adatvédelmi biztos azon kijelentését, miszerint a ... szociális konzultációval összefüggő feladatok ellátására kijelölt KEK KH nem egyeztetett volna vele a szociális konzultáció folyamatával kapcsolatban, a kérdőívek megszemélyesítéséről és a válaszok feldolgozásáról. Ezzel szemben állítjuk, hogy az adatvédelmi biztos május 5-én munkatársa ... kíséretében személyesen egyeztetett ... a KEK KH vezetőjével és ... elnökhelyettessel, majd ezt követően május 10-én a KEK KH bejelentése alapján ... az Adatvédelmi Nyilvántartásba vette a szociális konzultációs kérdőívekre választ adókkal való további kapcsolattartással összefüggő feladatok ellátását. Az adatkezelés jogalapja a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 3. § (1) bekezdésének a) pontja alapján az érintett polgárok önkéntes hozzájárulása. < A felperes > és < a KEK KH vezetője > személyes találkozási pontjának követően az adatvédelmi biztos munkatársai ... még két alkalommal jártak a KEK KH-nál a szociális konzultáció ügyében, és ezen alkalmak egyikén sem emeltek kifogást. Határozottan állítjuk, hogy nem történik jogosulatlan adatkezelés, tekintettel arra, hogy kizárólag azok adatait kezeljük, akik ehhez információs önrendelkezési joguk gyakorlásával írásban hozzájárultak. Ezzel együtt visszautasítjuk az állami nyilvántartások jogszerű kezelésével összefüggő közbizalom megingatását célzó kijelentéseket.”

Az I.r. alperes internetes oldalán 2011. június 29-én az alábbi közleményt tette közzé „A KEK KH és az adatvédelmi biztos egyeztetéseiről” címmel: „Az adatvédelmi biztos, illetve munkatársai háromszor folytattak egyeztetést a KEK KH vezetésével a nemzeti konzultáció kérdőívével összefüggésben. < A felperes > első alkalommal (május 5.) munkatársa ... kíséretében személyesen beszélt és egyeztetett ... a KEK KH vezetőjével és ... elnökhelyettessel. Az adatvédelmi biztos munkatársai ... még két

alkalommal jártak a KEK KH-nál egyeztetés céljából. Amint a KEK KH-nak a találkozóról készített emlékeztetői is tanúsítják, < a felperes > és munkatársai az egyeztetések végeztével mindhárom alkalommal kifogás nélkül és elégedetten távoztak."

A felperes 2011. augusztus 16-án hozott határozatot, amelyben elrendelte a szociális konzultáció során az érintettektől visszaérkezett papíralapú kérdőíveken szereplő személyes adatok megsemmisítését, valamint megtiltotta az érintettek nevét, lakcímét és elektronikus levélcímét tartalmazó adatbázis létrehozását, továbbá az ezzel kapcsolatos jogellenes adatkezelést és -feldolgozást.

A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperesek a - fent ismertetett - közleményekben a valótlan, illetve a valóságot hamis színben feltüntető közléseikkel megsértették a jóhírnevét, becsületét és az emberi méltóságát. Kérte az alperesek kötelezését a sérelmezett közlemények eltávolítására, valamint nagy nyilvánosság előtt történő elégtétel adására. Kereseti álláspontja szerint az alperesek a kifogásolt közleményekben azt a látszatot keltették, mintha a II.r. alperes vele az intézkedéseket megtárgyalta volna és azokat ő jóváhagyta volna, majd a közöttük történt egyeztetés ellenére utólag a jóváhagyásával történt eljárással szemben foglalt volna állást. Ezzel a szavahihetőségét, szakmai hitelességét, valamint állásfoglalásai szakmai megalapozottságát kérdőjelezték meg arra is utalva, mintha a vizsgálatait elfogultan végezte volna. Ezzel szemben a II.r. alperes munkatársaival történt személyes találkozó informális volt, azt követően pedig munkatársai a már elrendelt vizsgálat keretében jártak a II.r. alperesnél, akik kifogásokat nem is emelhettek, miután arra csak a vizsgálat lezárását követően kerülhet sor.

Az alperesek a kereset elutasítását indítványozták. Védekezésük szerint a közleményben kifogásolt állítások a valóságnak megfeleltek, azoknak a felperes értelmezése szerinti tartalom nem tulajdonítható.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ítélet indokolása szerint a személyiségvédelmi igényt megalapozó valótlan tényállítást a kereset tárgyává tett közleményekben az alperesek nem tettek. Amint azt a Fővárosi Ítéltábla már más hasonló tárgyú jogvitában kifejtette, az „egyeztetés” szó használata nem értékelhető a szó szoros értelmében. A kereseti kérelem alapján azt kellett vizsgálni, hogy a peres felek között volt-e a szociális konzultáció ügyében az

annak keretében az adatkezelésre, adatfeldolgozásra vonatkozó megbeszélés. A peres felek ebben a körben egymástól részben eltérő nyilatkozatokat tettek. Tényként rögzíthető azonban, hogy a felperes és munkatársai, valamint az I. és II.r alperesek képviselői találkoztak egymással, közöttük a szociális konzultáció adatfeldolgozása tárgyában megbeszélések zajlottak. Emellett a felmerült kérdéseket érintően megkeresések, e-mail váltások történtek, és jegyzőkönyvek kerültek felvételre, a felperes munkatársai információt kértek az alperesek illetékes ügyintézőitől. A peranyagban rendelkezésre álló jegyzőkönyv tanúsága szerint pedig a felperes munkatársa az adott kérdésben kifogást nem tett. A peres felek között szakmai vita alakult ki. A perben kifogásolt közlemények a peres felek között a témát érintően lezajlott folyamatra vonatkoztak és nem a kérdőívek összeállításával voltak kapcsolatosak. Az alperesek bejelentése alapján az adatfeldolgozás és az adatkezelés körében egy hosszabb kapcsolattartási folyamat alakult ki a felek között. Ennek keretében az első megbeszélésre a II.r. alperes kezdeményezésére került sor, majd a későbbiekben a felperes hivatalának munkatársai keresték fel a II.r. alperes hivatalát az általuk megindított vizsgálat keretében információk kérésével. Mindezt összességében értékelve és mérlegelve a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az volt megállapítható, hogy az alperesek közleményeikben valótlán tényként állították, illetve a valóságot sem tüntették fel hamis színben, ezért a felperes személyiségi jogvédelmi igénye nem alapos. A sérelmezett közlések alapján nem állapítható meg annak „hamis látszata” sem, hogy a felperes megalapozatlanul dönt és kifogásolja az állam jogszerű nyilvántartásait, illetve szándéka a nyilvántartásokba vetett közbizalom megingatása lenne. A kifogásolt közlések a felperes szakmai megítélését nem sértik, szakmai alkalmasságát nem vonják kétségbe, függetlenül attól, hogy a felek közötti nézetkülönbség inkább szakmai, mint politikai jellegű volt. A vita során mindkét fél nyilvánosan is kifejtette az álláspontját.

A jogerős ítélet ellen jogszabálysértésre hivatkozással a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen a keresetének való helytadás, másodlagosan az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem folytatta le teljes körűen a bizonyítási eljárást, a feltárt bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, és a tényállást tévesen állapította meg. Az így feltárt tényállás hiányos, iratellenes, okszerűtlen és logikai ellentmondásokat tartalmaz. Az elsőfokú bíróság erre irányuló indítvány ellenére nem hallgatta meg a felperest személyesen, és nem tájékoztatta a feleket a bizonyítási eljárás „félbehagyásáról”, figyelmen kívül hagyta a bizonyítékait és mellőzte az érvelését. Az eljáró bíróságok a kérelemhez kötöttség elvének megsértésével olyan érvekre hivatkoztak, amelyek a felek beadványaiban nem szerepeltek. Mindezek az ügy érdemi

elbírálására kiható súlyos eljárási szabálysértésnek minősülnek. A felperes érdemben kifejtett álláspontja szerint a kifejezés téves értelmezése alapján, tévesen fogadta el a jogerős ítélet a közlések ténybeli alapjaként az egyeztetés megtörténtét. Az pedig nem minősíthető szakmai vitának az, ha egy ügyben a felperes hatóságként vizsgálatot folytat, vagy informális egyeztetés zajlik. Az egyeztetésre és a kifogás emelésének hiányára vonatkozó közlések valótlanok. A kifogásolt nyilatkozat azt sugallja, hogy mindaddig együttműködött a kormányzatszervekkel, amíg nem tudta, hogy pozícióját megszüntetik.

Az alperesek a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges mértékben a bizonyítási eljárást lefolytatta és ennek alapján a tényállást helyesen állapította meg. A felülvizsgálati kérelem alapján azt, hogy a feltárt tényállás hiányos, iratellenes, okszerűtlen és logikai ellentmondásokat tartalmaz, megállapítani nem lehet. Tévesen kifogásolta a felperes a bizonyítási eljárás „félbehagyásáról” való tájékoztatás elmulasztását. A Pp. 3. § (4) bekezdése értelmében a bíróság a bizonyítási indítványhoz, illetve a bizonyítást elrendelő határozathoz nincs kötve és mellőzi a bizonyítás elrendelését, vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását (kiegészítését, megismétlését), ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. A bíróság előzetesen csak a tárgyalás berekesztésére köteles a feleket figyelmeztetni (Pp. 145. § (2) bek.), a felajánlott bizonyítás mellőzésére – szükséghez képest – az ítélet indokolásában kell kitérni (Pp. 221. § (1) bek.). Ettől függetlenül az elsőfokú bíróság a 22.P.24.032/2011/11. számú jegyzőkönyv tanúsága szerint tájékoztatta a feleket, hogy a további bizonyítás lefolytatását nem tartja szükségesnek, majd figyelmeztette őket a tárgyalás berekesztésére. Alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy az elsőfokú bíróság erre irányuló indítvány ellenére őt személyesen nem hallgatta meg. Az elsőfokú bíróság – előzetesen egyeztetve a felperes számára megfelelő időpontról – a 2012. november 5-én tartott tárgyaláson a felperest személyesen meghallgatta, melynek során a felperes részletes előadást tett a kereseti álláspontjának alátámasztására (22.P.24.032/2011/11. számú jegyzőkönyv). A Pp. 3. § (2) bekezdése alapján a kérelemhez kötöttség elve azt jelenti, hogy a bíróság – a törvény eltérő rendelkezése hiányában – a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. E szabályból következik, hogy a döntés nem terjeszkedhet túl a kereseti kérelmen, illetve az ellenkérelmen (Pp. 215. §). Az eljáró bíróságok döntésük meghozatalánál kizárólag a felperes keresetében érvényesített követelést bírálták el, azon nem terjeszkedtek túl azzal, hogy döntésüket esetleg – a felülvizsgálati kérelemben

közelebbről meg nem jelölt - olyan jogi érveléssel is indokolták, amelyekre a felek nem hivatkoztak. Mindezek alapján megállapítható, hogy az eljárt bíróságok az ügy érdemi elbírálására kiható eljárási szabályt nem sértettek, ezért a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján nem volt indokolt.

Érdemben jogszabálysértés nélkül állapította meg a jogerős ítélet, hogy az alperesek kifogásolt közleményei nem tartalmaztak valótlan ténytet, illetve nem tüntettek fel való tényeket hamis színben, ezért a felperes alaptalanul igényelt személyiségvédelmet.

Nem osztotta a Kúria a felperesnek az „egyeztetés” szó értelmezésére vonatkozó álláspontját. Az egyeztetésnek ugyanis nem feltétlenül szükségeszerű következménye a megegyezés. Nem vitatható tény, hogy a felperes és munkatársai a II.r. alperes képviselőivel, illetve munkatársaival a konzultáció tárgyában megbeszéléseket folytattak. Ezért a kifogásolt közleményekben ezen megbeszélések egyeztetésként történő nevesítése nem tünteti fel a valóságot hamis színben. Közleményeikben nem állították az alperesek, hogy a felperes ezen találkozó alkalmával kifejezetten a hozzájárulását adta a konzultáció keretében a személyes adatok kezelésének módjához. A peranyagban rendelkezésre álló jegyzőkönyv tanúsága szerint nem valótlan az a közlés sem, hogy a felperes munkatársa az adott kérdésben nem emelt kifogást. Az alperesek közleményei nem hordoztak olyan tartalmat, mint amit annak a felperes tulajdonít. A PK 12. számú állásfoglalásban kifejtettek figyelembe vételével, a kifogásolt közléseknek a szövegösszefüggésben való értelmezésük alapján sem lehet olyan értelmet tulajdonítani, hogy a felperes nem szakmai meggyőződésből hozta a közigazgatási határozatát, alkalmatlan a feladatának ellátására, illetve mindaddig együttműködött a kormányzervekkel, amíg meg nem tudta, hogy pozícióját megszüntetik, és személyes indíttatásoktól vezérelve változtatja a döntéseit.

A téves felülvizsgálati állásponttal szemben a jogerős ítélet nem a hatóságként folytatott vizsgálatot, illetve a felperes által informálisnak tartott egyeztetést minősítette szakmai vitának, hanem a felek azon eltérő szakmai álláspontját, hogy a közöttük folyt megbeszélések mennyiben terjedtek ki az adatkezelés szempontjából érdeminek minősülő kérdésekre, illetve mi minősült, vagy minősülhetett volna annak. Az ítélezési gyakorlatnak is megfelelően a személyiségi jogi per kereteit meghaladja annak - a felperes által hiányolt - vizsgálata és bizonyítása, hogy a szociális konzultáció tárgyában folytatott megbeszéléseken a felek az adatkezeléssel összefüggésben mely kérdéseket vitattak meg és az a felperes által folytatott vizsgálat eredményeként tett megállapításokhoz képest mennyiben volt érdeminek tekinthető.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, és a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperesek ügyvédi képviseletével felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdései, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a pervesztes felperes köteles az államnak megtéríteni.

Budapest, 2014. április 9.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

AM

írnok